

Nacrt prijedloga zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj

HRVATSKA
OBRTNIČKA
KOMORA

Đurđica Mostarčić
Predsjednica Sekcije računovođa HOKa

➤ Nakon što Vijeće EU donese Odluku o ukidanju odstupanja, Vlada Republike Hrvatske odlukom **objavljuje:**

- datum uvođenja eura
- fiksni tečaj konverzije,
- datum početka i završetka dvojnog optjecaja i
- datum početka i završetka dvojnog iskazivanja i
- druga pitanja potrebna za uvođenje eura

7,53450

ODLUKU o objavi datuma uvođenja eura, fiksnog tečaja konverzije, razdoblja dvojnog optjecaja i razdoblja dvojnog iskazivanja

I.

Vijeće Europske unije je ----- donijelo Odluku o ukidanju odstupanja Republike Hrvatske prema članku 140. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojom je utvrdilo da Republika Hrvatska ispunjava sve potrebne uvjete za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj i da će odstupanje u korist Republike Hrvatske iz članka 5. Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji iz 2013. će prestati s učinkom od 1. siječnja 2023.

Slijedom Odluke iz stavka 1. ove točke, Vijeće Europske unije donijelo je Uredbu Vijeća (EU) br. 851/2022 od 13. srpnja 2022. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2866/98 u pogledu stope konverzije eura za Republiku Hrvatsku koja se određuje na 7,53450 kuna za jedan euro, što odgovara trenutnom središnjem paritetu kune u tečajnom mehanizmu (ERM II).

II.

Slijedom Odluke i Uredbe Vijeća Europske unije iz točke I. ove Odluke, Vlada Republike Hrvatske objavljuje kako slijedi:

- euro postaje službena valuta u Republici Hrvatskoj na dan 1. siječnja 2023.,
- fiksni tečaj konverzije određuje se na 7,53450 kuna za jedan euro,
- razdoblje dvojnog optjecaja je razdoblje od 1. siječnja 2023. 00:00 sati do 14. siječnja 2023. u 24:00 sata tijekom kojega se prilikom gotovinskih transakcija istodobno u optjecaju koriste kuna i euro kao zakonsko sredstvo plaćanja,
- razdoblje dvojnog iskazivanja je razdoblje od 5. rujna 2022. u 00:00 sati (30 kalendarskih dana nakon što Vijeće EU-a odlučilo da Hrvatska zadovoljava potrebne uvjete za uvođenje eura) do 31. prosinca 2023. do 24:00 sata tijekom kojega se dvojno iskazivanje provodi na način utvrđen u Zakonu o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj --/22).

Preračunavam, preračunavam ...

- **Opće pravilo:** Iznosi navedeni u kuni u pravnim instrumentima, registrima i upisnicima smatraju se iznosima u euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.
- Novčani iskazi vrijednosti preračunavaju se iz kune u euro uz primjenu **fiksnog tečaja konverzije**.
- Nakon što se preračunaju iz kune u euro primjenom fiksnog tečaja konverzije, cijene se zaokružuju **na dvije decimale**, na najbliži cent, idućim pravilom zaokruživanja:
 - ako je treća decimala manja od pet, druga decimala ostaje nepromijenjena
 - ako je treća decimala jednaka ili veća od pet, druga decimala povećava se za jedan
- Kod uključivanja kune u europski tečajni mehanizam (ERM II), središnji paritet određen je na razini **1 euro = 7,53450 kuna**
 - u većini slučajeva fiksni tečaj konverzije, po kojem se vršila zamjena nacionalnih valuta za euro na temelju odluke i uredbe Vijeća EU-a, bio je jednak središnjem paritetu koji se primjenjivao tijekom sudjelovanja u tečajnom mehanizmu ERM II

Dvojno iskazivanje

- **Dobrovoljno dvojno iskazivanje:** prvog dana od objave odluke o usvajanju eura za RH i uredbe Vijeća EU kojom će biti utvrđen **fiksni tečaj konverzije**
- **Obvezno dvojno iskazivanje:** najkasnije **prvog ponedjeljka u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem će proteći 30 dana od dana objave odluke o usvajanju eura za RH i uredbe Vijeća EU** kojom će biti utvrđen fiksni tečaj konverzije, i završava protekom **12 mjeseci od datuma** uvođenja eura
- **Primjer:**
 - ako Vijeće EU donese odluku o usvajanju eura za RH i ako se uredbom Vijeća EU utvrdi fiksni tečaj konverzije u srpnju 2022., 30 dana od objave će proteći u kolovozu 2022.
 - prvi ponedjeljak u mjesecu koji slijedi nakon kolovoza je **5. rujna 2022. – nastup obveze dvojnog iskazivanja**
- Obveza dvojnog iskazivanja **prema potrošačima**

➤ Poslovni subjekt dužan je tijekom cca **16 mjeseci** trajanja razdoblja dvojnog iskazivanja **cijenu iskazivati na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način u euru i kuni**

➤ Poslovni subjekt dužan je na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način u euru i kuni istaknuti **fiksni tečaj konverzije**

➤ Dvojno iskazivanje:

- u poslovnim prostorijama na prodajnom mjestu ili na robi ili na cjeniku
- na internetskoj stranici
- u obavijestima koje se potrošaču daju prije ili tijekom sklapanja ugovora izvan poslovnih prostorija i ugovora na daljinu
- u ponudi na trajnom mediju
- tijekom provođenja oglašavanja u bilo kojem obliku, kojim se nudi prodaja robe ili usluge i
- putem drugih oblika iskazivanja cijena.

Mljevena kava 175g	
2,33 EUR	17,59 kn
9,09 EUR/kg	68,52 kn/kg

Haljina	
33,18 EUR	250,00 kn
39,82 EUR	300,00 kn

Tečaj engleske iznaka

Jednomesečni tečaj 159,27 EUR 1.200,00 kn

Šestomesečni tečaj 796,33 EUR 6.000,00 kn

Ubrzani tečaj 437,99 EUR 3.3000,00 kn

➤ Kroz zakon su predviđene i određene iznimke i to za situacije gdje dvojno iskazivanje nije primjereno iz praktičnih razloga ili bi uzrokovalo nerazmjerne troškove poslovnim subjektima

➤ U svakom slučaju bit će potrebno pri ispostavljanju računa potrošaču **dvojno iskazati ukupan iznos na računu**

➤ Obveza dvojnog iskazivanja će se uz to odnositi i na poslodavce koji će morati dvojno iskazati **ukupan iznos isplaćen radniku na račun** i to za plaću i za druge isplate temeljem radnog odnosa, a dvojno će iskazivati i tijela javne vlasti u aktima koje donose

➤ Ugovori o djelu i autorsko-pravni ugovori – obveza dvojnog iskazivanja ukupnog iznosa koji će biti isplaćen izvršitelju uz prikaz fiksnog tečaja konverzije

➤ HZMO i drugi isplatiitelji mirovine, na obavijesti o mirovinskim primanjima ukupan iznos isplaćen umirovljeniku uz prikaz fiksnog tečaja

➤ Institucije u financijskom sektoru će biti dužne dvojno iskazati bitne informacije koje su taksativno navedene u Zakonu, a koje su najvažnije potrošaču da ga se ne bi zbunilo i time dovelo u nepovoljan položaj

Iznimke

• Totemi benzinskih postaja (stupovi), agregati i električne punionice • Prodaja putem automata • Zasloni blagajni i samoposlužni uređaji za prodaju roba i usluga • Tv sučelja u svrhu prodaje usluga, • Uređaji za samoočitavanje cijena u trgovini • Trgovina na malo na štandovima i klupama (na tržnicama i izvan tržnica, unutar trgovačkih centara i ustanova) • Kiosci (kiosk je prodajno mjesto u kojem se prodaje ograničen asortiman roba kroz odgovarajući otvor na kiosku bez ulaska potrošača u prodajni prostor) • Prigodna prodaja (sajmovi, izložbe i sl.)	• U proizvodnim objektima obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva • U proizvodnim objektima pravnih ili fizičkih osoba koje posjeduju povlasticu za akvakulturu ili povlasticu za uzgoj riba i drugih morskih organizama, • U spremištima, trapilištima i sl. koja prodaju poljoprivredni sadni materijal • Pokretna prodaja • taksimetar	• Cijene otisnute na knjigama i drugim periodičkim publikacijama • Igre na sreću, zabavne igre • Iznosi na strojevima za vaganje te naljepnice s vaganim barkodom i cijenom • Iznosi koji se naznačuju na pošiljkama i uputnicima • Unaprijed plaćene elektroničke komunikacijske usluge (prepaid bonovi) • Kartice za javne telefonske govornice • Ambalaža SIM kartica • Povratna naknada na ambalaži • Kuponi za popuste, kuponi u vrijednosti vraćene robe • Karte, ulaznice • Darovne (poklon) kartice • Poštanske marke, frankirane marke i biljezi • Carinske deklaracije

Uvođenje eura 01.01.2023.

4 mjeseca prije – predobskrba banaka novčanicama eura

3 mjeseca prije – predobskrba banaka kovanim novcima eura

1 mjesec prije – posredna predobskrba FINA-e, HP-e, trgovina i poslovnih subjekata eurima i **prodaja kompleta kovanog novca poslovnim subjektima i građanima**

RAZDOBLJE DVOJNOG OPTJECAJA 2 TJEDNA – počinje zamjena gotovog novca bez naknade (primatelj plaćanja, banke, poslovne FINE i HP) – 01.01.2023. u 00:00 – 14.01.2023. u 24:00

Obrtnici i mikro poslovni subjekti

Najranije pet (5) dana prije datuma uvođenja eura

banke će moći provesti i tzv. pojednostavljenu posrednu predopskrbu u kojoj će se poslovni subjekti predopskrbiti gotovim novcem u iznosu do 10.000 eura.

Pravo sudjelovanja u tom postupku imat će samo mikro poslovni subjekti, dakle oni poslovni subjekti koji imaju manje od deset zaposlenika i čiji godišnji neto prihodi/ili godišnja bilanca ne prelazi dva milijuna eura.

Preduvjet za početak pojednostavljene posredne predopskrbe je **prethodno potpisna izjava o pojednostavljenoj posrednoj predopskrbi između mikro poslovnog subjekata i banke (nakon 01.07.2022.)**

Posrednu predopskrbu, kao i pojednostavljenu posrednu predopskrbu, svojih klijenata banke će obavljati bez naknade za obradu i isplatu gotovog novca.

Poslovni subjekt će za gotov novac eura primljen u predopskrbi morati založiti odgovarajući kolateral (banka onemogućuje raspolaganje sredstvima na računu, a namiruje se iz istih na dan uvođenja eura. Ista se smatraju financijskim osiguranjem i ne mogu biti predmet). Dakle, u trenutku predopskrbe nema preračunavanje (konverzije), nego tek na datum uvođenja eura poslovni subjekt "plaća" eure koje je primio u posrednoj predopskrbi.

Iznimka je opskrba početnim paketima kovanica kod koje se plaćanje izvršava odmah (poslovni subjekt paket kovanica eura plaća odmah kod preuzimanja, i to u kunama po fiksnom tečaju konverzije)

Važno je naglasiti da gotov novac iz predopskrbe poslovni subjekt **treba čuvati odvojeno od svih ostalih novčanica euro i kovanica euro, ostalih valuta, odnosno ostale imovine** kako bi se izbjegao njihov ulazak u optjecaj prije datuma uvođenja eura

Razdoblje optjecaja (14 dana)

➤ Tijekom razdoblja dvojnog optjecaja primatelj plaćanja dužan je za plaćanje gotovim novcem kune ostatak vratiti u gotovom novcu eura

➤ **Iznimno**, kada primatelj plaćanja nije u objektivnoj mogućnosti ostatak iznosa vratiti u gotovom novcu eura **može** ostatak vratiti u gotovom novcu kune ili u gotovom novcu kune i gotovom novcu eura

➤ Tijekom razdoblja dvojnog optjecaja primatelj plaćanja u trenutku plaćanja dužan je prihvatiti do 50 kovanica kune i odgovarajući broj novčanica kune u jednoj transakciji primjenjujući propise o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma koji se odnose na ograničenja naplate ili plaćanja u gotovini

Banke, FINA i HP **DO 31.12.2023.** mijenjaju gotov novac.

ZAMJENA

Nakon 31.12.2023. HNB mijenja gotov novac bez naknade.

Kovanice do tri godine, novčanice bez vremenskog ograničenja

Potrošači zbog preračunavanja ne smiju biti dovedeni u položaj koji je za njih nepovoljniji u odnosu na položaj u kojem bi bili da euro nije uveden

➤Sva sredstva na računima, plaćanje karticama bit će automatizmom prebačeni u euro i sve takve transakcije će biti u eurima

➤Zakon sadrži i **pravila za preračunavanje depozita, kredita i vrijednosnih papira**, uz obvezu obavještanja klijenata o izvršenom preračunavanju

➤Prema pravilu o neprekidnosti ugovora i drugih pravnih instrumenata (akata koji imaju bilo kakav pravni učinak), **postojeći ugovori i drugi pravni instrumenti koji sadrže pozivanje na kunu će i dalje vrijediti**, a iznosi u kunama će se preračunati u eure sukladno općim pravilima o preračunavanju i zaokruživanju i uz primjenu fiksnog tečaja konverzije

HRVATSKA
OBRTNIČKA
KOMORA

Platni nalozi

➤Pružatelj platnih usluga od datuma uvođenja eura ne smije izvršavati platne transakcije u kuni

➤Nalog za plaćanje (uplatnica) **na kojem je iznos plaćanja naveden u kuni** i koji je primatelj plaćanja pripremio, tiskao i unaprijed dostavio platitelju, a koji je platitelj podnio na izvršenje banci nakon datuma uvođenja eura, **banka je dužna izvršiti u euru u iznosu koji odgovara iznosu kuna** navedenom na nalogu za plaćanje uz primjenu fiksnog tečaja konverzije.

➤Banka je dužna tako postupati **do isteka šest mjeseci** od datuma uvođenja eura

➤Nalog za plaćanje u kuni koji je zaprimljen prije datuma uvođenja eura, a koji se treba izvršiti nakon datuma uvođenja eura, pružatelj platnih usluga dužan je izvršiti u euru, uz primjenu fiksnog tečaja konverzije.

HRVATSKA
OBRTNIČKA
KOMORA

Porezne obveze i izvješćivanja

Sva izvješća za prethodnu godinu i ranije godine dostavljat će se u kunama, a izvješća za godinu u kojoj će euro biti uveden i nadalje, u eurima.

Posebno naglašavam „prijelazne evidencije i izvješća“, primjerice PDV obrazac za prosinac prethodne godine podносит će se sukladno zakonskim rokovima u 1. mjesecu godine u kojoj je euro uveden u kunama jer se odnosi na razdoblje prethodne godine.

Isto će se primijeniti i na sve ostale obrasce koji će se predavati u godini u kojoj je euro uveden ako se odnose na razdoblje prethodne godine (**PO-SD, PO-SD-Z, DOH, GFI POD, ZPP-DOH, PD, PD-IPO** i sl.)

IZUZETAK JOPPD ... oznake 23xxx

Plaća 12/2022?

Plaću za prosinac 2022. koja će biti isplaćena u siječnju 2023. bit će potrebno isplatiti u eurima zajedno sa svim davanjima. JOPPD obrazac za plaću za prosinac koja će se isplatiti u 2023. godini, nosit će oznaku 23xxx. **Svi JOPPD obrasci koji nose oznaku 23xxx predaju se u eurima.**

Zaključno, **sve zakašnjele isplate plaća te ostalih oporezivih i neoporezivih isplata za razdoblje do 31.12.2022. koje će se provesti u 2023. godini, isplaćivat će se u eurima**, uz predaju pripadajućeg JOPPD obrasca u eurima, sa oznakom 23xxx.

Na isti način postupat će se i s ugovorima o djelu, autorskim honorarima i srodnim obvezama poslovnog subjekta za isplatu oporezivog drugog dohotka.

- **Porezna, sva druga rješenja i drugi izlazni akti koja javna tijela donesu** na osnovi obrazaca poslovnih subjekata predanih u godini u kojoj je euro uveden, a koji se tiču prethodne godine, prikazivat će iznose i u eurima i u kunama sve dok je na snazi obveza dvojnog iskazivanja cijena
- Porezna uprava će u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja (započinje prvi ponedjeljak u rujnu 2022. te traje zaključno do 31. prosinca 2023.) sve financijske podatke na rješenjima te na drugim izlaznim aktima kojima se utvrđuje porezna obveza iskazivati dvojno, odnosno u eurima i kunama
- **Nakon datuma uvođenja eura sva plaćanja na osnovi izdanih poreznih ili nekih drugih rješenja izvršavat će se isključivo u eurima**
- Na datum uvođenja eura, banke i drugi pružatelji platnih usluga **obvezni su bez naknade preračunati sredstva na računima iz kuna u eure prema fiksnom tečaju konverzije**. Pri tome, **brojevi transakcijskih računa** na kojima su evidentirana novčana sredstva **ostaju isti**, tj. brojevi računa unatoč preračunavanju (konverziji) sredstava iz kuna u eure neće se promijeniti

31.12.2022./01.01.2023.

Svi knjigovodstveni podaci evidentirani u poslovnim knjigama (uključujući **osnovna sredstva**, sitni inventar, **zaliha materijala, robe, proizvoda** i nekretnina namijenjeni prodaji **do 31. prosinca 2022. moraju biti iskazani u kunama, a od 1. siječnja 2023. u eurima.**

Tečajne razlike podataka evidentiranih u knjigovodstvu vezane uz stranu valutu (potraživanja od ino kupaca, obveze prema ino dobavljačima, primljenim i danim pozajmicama ili kreditima u stranoj valuti i sl.) **na dan 31. prosinca 2022.** moraju biti obračunate primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke, sukladno zakonskim propisima.

Preračunavanje (konverzija) zaključnog stanja u kunama provest će se **primjenom fiksnog tečaja konverzije na dan 1. siječnja 2023. za potrebe početnog knjigovodstvenog stanja**

Konverzija nakon 01.01.2023.

Nakon datuma uvođenja eura, ostale valute preračunavat će se prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke.

Sukladno zakonskim propisima, poslovni subjekti prilikom izdavanja računa u stranoj valuti imaju obvezu ukupan iznos PDV-a te ukupan iznos računa iskazati i u protuvrijednosti u kunama, primjenom srednjeg tečaja HNB-a na dan izdavanja računa. Slijedom navedenog, **na svim računima izdanim nakon 1.1.2023. godine u valuti koja neće biti euro, ukupan iznos PDV-a te ukupan iznos računa moraju biti iskazani i u protuvrijednosti u euro**, primjenom srednjeg tečaja HNB-a (nakon datuma uvođenja eura, HNB će objavljivati srednji tečaj eura prema drugim valutama).

Ugovori?

- Sukladno načelu neprekidnosti ugovora, **postojeći ugovori s iznosima u kunama i dalje su važeći**.
- Novčani iskazi vrijednosti u spomenutim ugovorima, datumom uvođenja eura kao službene valute, smatrat će novčanim iskazima u eurima uz primjenu fiksnog tečaja konverzije.
- **Isto se odnosi i na ugovore o radu**, te iste neće biti potrebno mijenjati samo zbog uvođenja eura kao službene valute.
- Iznosi u Pravilnicima o radu, aneksima ugovora i sl. koji će se zbog potrebe mijenjati nakon uvođenja eura, moraju biti iskazani u eurima.
- Za ugovore koji su sklopljeni s partnerima izvan eurozone **predlaže se dodati klauzulu o euro** kojom bi se, u slučaju trajanja ugovora i nakon službenog datuma uvođenja eura, sporazumno utvrdilo da će euro biti važeća valuta.

euro@hok.hr

SMJERNICE ZA PRILAGODBU GOSPODARSTVA U
PROCESU ZAMJENE HRVATSKE KUNE EUROM

